

**LETNO POROČILO O DEJAVNOSTIH, FINAN-
CIRANIH IZ 8., 9. IN 10. EVROPSKEGA
RAZVOJNEGA SKLADA (ERS)**

Letno poročilo o dejavnostih, financiranih iz 8., 9. in 10. evropskega razvojnega sklada (ERS)

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	1–10
Posebne značilnosti evropskih razvojnih skladov	2–10
Poglavje I – 8., 9. in 10. evropski razvojni sklad	11–15
Izvajanje	11–14
Letno poročilo Komisije o finančnem poslovanju 8. do 10. evropskega razvojnega sklada	15
Poglavje II – Izjava Sodišča o zanesljivosti za evropske razvojne sklade	16–51
Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje Evropskemu parlamentu in Svetu za 8., 9. in 10. evropski razvojni sklad – poročilo neodvisnega revizorja	I–X
Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti	16–44
Obseg revizije in revizijski pristop	16–18
Zanesljivost računovodskih izkazov	19–20
Pravilnost transakcij	21–30
Uspešnost sistemov	31–44
Zaključki in priporočila	45–51
Zaključki	45–47
Priporočila	48–51

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

1. V tem letnem poročilu je predstavljena ocena Sodišča o evropskih razvojnih skladih (ERS). Ključne informacije o vključenih dejavnostih in porabi v letu 2012 so v **tabeli 1**.

Tabela 1 – Evropski razvojni skladi – ključne informacije za leto 2012

(v milijonih EUR)

Proračunski naslov	Področje politike	Opis	Plačila v letu 2012	Način upravljanja	
Evropski razvojni skladi	8. ERS	operativni odhodki	Projekti	22	decentralizirano
			Projekti	5	neposredno centralizirano
			Projekti	2	posredno centralizirano
			Projekti	0	skupno upravljanje
			Proračunska podpora	0	neposredno centralizirano
			upravni odhodki	0	
				29	
	9. ERS	operativni odhodki	Projekti	383	decentralizirano
			Projekti	95	skupno upravljanje
			Projekti	90	neposredno centralizirano
			Proračunska podpora	16	neposredno centralizirano
			Projekti	15	posredno centralizirano
			upravni odhodki	0	
				599	
	10. ERS	operativni odhodki	Proračunska podpora	824	neposredno centralizirano
Projekti			775	skupno upravljanje	
Projekti			624	decentralizirano	
Projekti			299	neposredno centralizirano	
Projekti			45	posredno centralizirano	
upravni odhodki			97		
			2 664		

Operativni odhodki skupaj (projekti)	2 355
Operativni odhodki skupaj (proračunska podpora)	840
Upravni odhodki skupaj	97
Plačila skupaj	3 292
– predplačila	1 738
+ obračunana predplačila	1 369
Revidirana populacija	2 923

Posamezne prevzete proračunske obveznosti skupaj⁽¹⁾	3 226
---	--------------

Globalne prevzete proračunske obveznosti skupaj⁽¹⁾	3 163
--	--------------

(¹) Globalne prevzete proračunske obveznosti se nanašajo na sklepe o financiranju. Posamezne prevzete proračunske obveznosti se nanašajo na posamezne pogodbe.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Posebne značilnosti evropskih razvojnih skladov

2. ERS so glavni instrument za zagotavljanje pomoči Evropske unije za razvojno sodelovanje afriškimi, karibskim in pacifiškimi (AKP) državam ter čezmorskimi državam in ozemljem (ČDO). Veljavni okvir za odnose Evropske unije z državami AKP in ČDO je sporazum o partnerstvu, ki je bil podpisan v Cotonouju 23. junija 2000 za obdobje 20 let (v nadaljnjem besedilu: Sporazum iz Cotonouja). Osredotočen je na zmanjševanje in sčasoma odpravo revščine.

3. ERS financirajo države članice, urejajo jih posebne finančne uredbe, upravlja pa Evropska komisija zunaj okvira splošnega proračuna EU. Evropska investicijska banka (EIB) upravlja sklad za spodbujanje naložb, za katerega se ne uporablja niti izjava Sodišča o zanesljivosti niti postopek razrešnice Evropskega parlamenta ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

4. ERS skoraj v celoti upravlja Generalni direktorat Komisije za razvoj in sodelovanje (EuropeAid), ki upravlja tudi veliko različnih vrst odhodkov iz proračuna EU ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Glej člene 118, 125 in 134 Uredbe Sveta (ES) št. 215/2008 z dne 18. februarja 2008 o finančni uredbi, ki se uporablja za 10. Evropski razvojni sklad (UL L 78, 19.3.2008, str. 1) in Mnenje Sodišča št. 9/2007 o predlogu te uredbe (UL C 23, 28.1.2008, str. 3).

⁽²⁾ Pravila za revizijo teh dejavnosti, ki jo opravi Sodišče, so bila določena leta 2012 v tristranskem sporazumu med EIB, Komisijo in Sodiščem (člen 134 Uredbe (ES) št. 215/2008).

⁽³⁾ Generalni direktorat za humanitarno pomoč in civilno zaščito (GD ECHO) upravlja 1,2 % odhodkov iz ERS.

⁽⁴⁾ Glej poglavje 7 „Zunanji odnosi, pomoč in širitev“ letnega poročila Sodišča o izvrševanju proračuna EU za leto 2012.

UGOTOVITVE SODIŠČA

5. Ukrepi ERS se izvajajo kot projekti in proračunska podpora ⁽⁵⁾ po treh glavnih ureditvah. Leta 2012 se je za 43 % plačil uporabljalo centralizirano upravljanje, za 30 % decentralizirano upravljanje, za 27 % pa skupno upravljanje ⁽⁶⁾ (glej **tabelo 1**).

6. Za odhodke, obravnavane v tem poročilu, se je uporabljalo veliko načinov izvajanja, in to v 79 državah. Pravila in postopki so pogosto zapleteni, vključno z razpisnimi postopki in postopki oddaje javnih naročil. Sodišče je tveganje ocenilo kot samo po sebi veliko.

7. Na dveh področjih – proračunska podpora ⁽⁷⁾ in prispevki EU za večdonatorske projekte, ki jih izvajajo mednarodne organizacije ⁽⁸⁾, kot je OZN –vrsta instrumentov in plačilnih pogojev omejuje nagnjenost transakcij k napakam, kot je opredeljeno v reviziji pravilnosti, ki jo izvaja Sodišče.

8. Proračunska podpora se plača v splošni proračun države ali njen proračun za posebno politiko ali cilj. Sodišče preuči, ali je Komisija spoštovala posebne pogoje za izvrševanje plačil proračunske podpore posameznim partnerskim državam in dokazala, da so bili upoštevani splošni pogoji za upravičenost (kot je napredek v upravljanju javnih financ).

9. Toda Komisija je lahko precej fleksibilna pri odločanju, ali so bili ti splošni pogoji izpolnjeni. Z revizijo pravilnosti, ki jo izvede Sodišče, ni mogoče preverjati drugega kot fazo, v kateri se pomoč izplača državi partnerici. Po nakazilu so sredstva združena s proračunskimi viri države prejemnice. Morebitne slabosti v njenem finančnem poslovanju se pri reviziji pravilnosti, ki jo izvede Sodišče, ne pokažejo kot napake.

⁽⁵⁾ Proračunska podpora pomeni, da Komisija prenese sredstva v nacionalno zakladnico partnerske države. S tem se zagotovijo dodatna proračunska sredstva za podporo nacionalni razvojni strategiji.

⁽⁶⁾ Pri centraliziranem upravljanju pomoč izvajajo neposredno službe Komisije (sedež ali delegacije) ali posredno nacionalni organi (npr. razvojna agencija države članice EU). Pri decentraliziranem upravljanju je izvajanje preneseno na tretjo državo. Pri skupnem upravljanju pa je izvajanje preneseno na mednarodno organizacijo.

⁽⁷⁾ Bruto plačila za leto 2012 so ocenjena na 840 milijonov EUR.

⁽⁸⁾ Bruto plačila za leto 2012 so ocenjena na 632 milijonov EUR.

UGOTOVITVE SODIŠČA

10. Prispevki Komisije za večdonatorske projekte se združijo s prispevki drugih donatorjev in niso namensko rezervirani za posebne ugotovljive postavke odhodkov.

POGLAVJE I – 8., 9. IN 10. EVROPSKI RAZVOJNI SKLAD**Izvajanje**

11. Običajno se sporazumi o ERS sklenejo za obdobje prevzema obveznosti, ki traja približno pet let, vendar je plačila mogoče izvrševati v daljšem obdobju. V letu 2012 so bila izvršena plačila iz 8., 9. in 10. ERS. Sredstva za 8. ERS (1995–2000) so znašala 14 625 milijonov EUR, za 9. ERS (2000–2007) pa 15 200 milijonov EUR.

12. Sredstva za 10. ERS (2008–2013) skupaj znašajo 22 682 milijonov EUR. Od tega zneska je 21 967 milijonov EUR dodeljenih državam AKP, 285 milijonov EUR pa ČDO. Ta zneska vsebujeta sredstva za Sklad za spodbujanje naložb, ki ga upravlja EIB, in sicer 1 500 milijonov EUR za države AKP in 30 milijonov EUR za ČDO. In nazadnje, 430 milijonov EUR je namenjenih za odhodke, ki jih ima Komisija pri načrtovanju programov in izvajanju ERS.

13. Leta 2012 so skupni prispevki držav članic znašali 2 600 milijonov EUR.

14. V **tabeli 2** sta prikazani poraba virov ERS med letom 2012 in kumulativna poraba. Posamezne prevzete proračunske obveznosti so bile za 27 % nad prvotno napovedjo, zlasti zaradi odobritve podpore EU za pobudo *Sustainable Energy for All* (trajnostna energija za vse) v višini 400 milijonov EUR, ki sprva ni bila načrtovana. Plačila so znašala 8 % več, kot je bilo sprva napovedano, predvsem zaradi zneska prevzetih proračunskih obveznosti, ki je bil višji od pričakovanega. Neporabljene obveznosti so v primerjavi z letom 2011 ostale ustaljene.

Letno poročilo Komisije o finančnem poslovanju 8. do 10. evropskega razvojnega sklada

15. V skladu s finančno uredbo, ki se uporablja za deseti ERS, mora Komisija vsako leto poročati o finančnem poslovanju ERS⁽⁹⁾. Po mnenju Sodišča poročilo točno predstavlja relevantne finančne informacije.

⁽⁹⁾ Členi 118, 124 in 156 Uredbe (ES) št. 215/2008.

Tabela 2 – Uporaba virov ERS 31. decembra 2012

(v milijonih EUR)

	Stanje ob koncu leta 2011		Izvrševanje proračuna v proračunskem letu 2012 (neto) ⁽⁶⁾				Stanje ob koncu leta 2012				
	Globalni znesek	Stopnja izvajanja ⁽²⁾	8. ERS ⁽³⁾	9. ERS ⁽³⁾	10. ERS	Globalni znesek	8. ERS	9. ERS	10. ERS	Globalni znesek	Stopnja izvajanja ⁽²⁾
A – VIRI ⁽¹⁾	48 854		- 79	- 102	246	66	10 584	16 450	21 885	48 920	
B – PORABA											
1. Globalne prevzete proračunske obveznosti ⁽⁴⁾	40 827	83,6 %	- 64	- 297	3 524	3 163	10 576	16 157	17 258	43 991	89,9 %
2. Posamezne prevzete proračunske obveznosti ⁽⁵⁾	34 833	71,3 %	- 46	- 187	3 460	3 226	10 448	15 504	12 107	38 059	77,8 %
3. Plačila	29 208	59,8 %	15	539	2 655	3 209	10 345	14 566	7 507	32 417	66,3 %
C – Neporabljene prevzete proračunske obveznosti (B1 – B3)	11 619	23,8 %					231	1 591	9 751	11 574	23,7 %
D – Razpoložljivo stanje (A – B1)	8 027	16,4 %					8	293	4 627	4 929	10,1 %

⁽¹⁾ Vključujejo prvotne dodelitve sredstev za 8., 9. in 10. ERS, sofinanciranje, obresti, razna sredstva in prenose iz prejšnjih ERS.

⁽²⁾ Kot odstotek sredstev.

⁽³⁾ Negativni zneski so razveljavitve.

⁽⁴⁾ Globalne prevzete proračunske obveznosti se nanašajo na sklepe o financiranju.

⁽⁵⁾ Posamezne prevzete proračunske obveznosti se nanašajo na posamezne pogodbe.

⁽⁶⁾ Neto obveznosti po razveljavitvah. Neto plačila po izterjavah.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi poročil o finančnem izvajanju in računovodskih izkazov ERS na dan 31. decembra 2012.

POGLAVJE II – IZJAVA SODIŠČA O ZANESLJIVOSTI ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE**Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje Evropskemu parlamentu in Svetu za 8., 9. in 10. evropski razvojni sklad – poročilo neodvisnega revizorja**

I – Sodišče je v skladu z določbami člena 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in člena 141 finančne uredbe, ki se uporablja za 10. ERS in velja tudi za prejšnje ERS, revidiralo:

- (a) letne računovodske izkaze 8., 9. in 10. evropskega razvojnega sklada, ki jih sestavljajo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev in tabela postavk, plačljivih v Evropske razvojne sklade, ter poročilo o finančnem izvajanju za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2012, ki jih je Komisija potrdila 16. julija 2013, ter
- (b) zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih s temi izkazi, v pravnem okviru ERS za tisti del virov ERS, za katerega finančno poslovanje je odgovorna Komisija ⁽¹⁰⁾.

Odgovornost posloводства

II – V skladu s členi od 310 do 325 PDEU in finančnimi uredbami, ki se uporabljajo za 8., 9. in 10. ERS, je posloводство odgovorno za pripravo in predstavitev letnih računovodskih izkazov ERS na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ⁽¹¹⁾ ter za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij. Ta odgovornost vključuje zasnovano, izvajanje in vzdrževanje notranje kontrole, ki se uporablja za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Posloводство je odgovorno tudi za zagotavljanje skladnosti dejavnosti, finančnih transakcij in informacij v računovodskih izkazih s pravili, ki veljajo zanje. Za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi ERS, je dokončno odgovorna Komisija (člen 317 PDEU).

Revizorjeva odgovornost

III – Sodišče je odgovorno, da na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu predloži izjavo o zanesljivosti računovodskih izkazov ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI. Ti standardi določajo, da mora Sodišče revizijo načrtovati in opraviti tako, da pridobi razumno zagotovilo, da so letni računovodskih izkazi ERS brez pomembno napačnih navedb in da so z njimi povezane transakcije zakonite in pravilne.

⁽¹⁰⁾ V skladu s členi 2, 3, 4,125(4) in 134 finančne uredbe, ki se uporablja za deseti ERS, se ta izjava o zanesljivosti ne nanaša na tisti del virov ERS, ki ga upravlja in za katerega je odgovorna EIB.

⁽¹¹⁾ Računovodska pravila in metode, ki jih je sprejel računovodja ERS, temeljijo na mednarodnih računovodskih standardih za javni sektor (MRSJS) ali, če teh ni, na mednarodnih standardih računovodskega poročanja (MSRP), ki sta jih izdala Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov oz. Odbor za mednarodne računovodske standarde.

IV – Revizija zajema izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje, vključno z oceno tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih in pomembne neskladnosti med transakcijami, povezanimi z izkazi, in zahtevami pravnega okvira za ERS, ne glede na to, ali gre za goljufijo ali napako. Pri oceni tega tveganja se upoštevajo notranja kontrola, ki se izvaja za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ter nadzorni in kontrolni sistemi, s katerimi se zagotavljata zakonitost in pravilnost z njimi povezanih transakcij, da se pripravijo okoliščinam primerni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranje kontrole. Med revizijo se tudi ovrednotijo primernost uporabljenih računovodskih usmeritev, sprejemljivost pripravljenih računovodskih ocen ter celotna predstavitev računovodskih izkazov.

V – Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna osnova za njegova mnenja.

Zanesljivost računovodskih izkazov

Mnenje o zanesljivosti računovodskih izkazov

VI – Po mnenju Sodišča letni računovodski izkazi 8., 9. in 10. ERS za leto, ki se je končalo 31. decembra 2012, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo njihov finančni položaj na dan 31. decembra 2012, njihov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančno uredbo za ERS in mednarodno sprejetimi računovodskimi standardi za javni sektor.

Zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z računovodskimi izkazi

VII – Po mnenju Sodišča so prihodki, povezani z računovodskimi izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2012, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Prevzete proračunske obveznosti

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prevzetih proračunskih obveznosti, povezanih z računovodskimi izkazi

VIII – Po mnenju Sodišča so obveznosti, povezane z računovodskimi izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2012, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne.

Plačila*Osnova za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z računovodskimi izkazi*

IX – Sodišče je prišlo do zaključka, da so nadzorni in kontrolni sistemi delno uspešni pri zagotavljanju zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih plačil. Po oceni Sodišča najverjetnejša stopnja napake za odhodkovne transakcije iz 8., 9. in 10. ERS znaša 3,0 %.

Negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z računovodskimi izkazi

X – Zaradi pomembnosti zadev, opisanih v odstavku o osnovi za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z računovodskimi izkazi, so po mnenju Sodišča na plačila, povezana z računovodskimi izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2012, pomembno vplivale napake.

5. septembra 2013

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Predsednik

Evropsko računsko sodišče
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 LUXEMBOURG

UGOTOVITVE SODIŠČA

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti*Obseg revizije in revizijski pristop*

16. Opažanja glede zanesljivosti računovodskih izkazov ERS, navedena v odstavku VI izjave o zanesljivosti, temeljijo na reviziji računovodskih izkazov ⁽¹²⁾ in poročilu o finančnem izvajanju 8., 9. in 10. ERS ⁽¹³⁾. Revizija je vključevala preizkušanje zneskov in razkritij ter oceno uporabljenih računovodskih načel, pomembnih ocen, ki jih je pripravilo poslovodstvo, in celotne predstavitev računovodskih izkazov.

17. V **delu 2 Priloge 1.1** k poglavju 1 letnega poročila Računskega sodišča o izvrševanju proračuna za leto 2012 sta opisana splošni pristop in metodologija Sodišča. Opažanja o pravilnosti transakcij ERS so navedena v odstavkih VII do X izjave o zanesljivosti in temeljijo na naslednjih elementih:

- (a) preučevanju vseh prispevkov držav članic in vzorca drugih vrst transakcij v zvezi s prihodki;
- (b) preučevanju vzorca 30 prevzetih proračunskih obveznosti ⁽¹⁴⁾;
- (c) preučevanju vzorca 167 vmesnih in končnih transakcij v zvezi z odhodki, ki jih je odobrilo sedem delegacij EU ali službe na sedežu Komisije ⁽¹⁵⁾. Po potrebi so bili opravljeni obiski na kraju samem pri izvajalskih organizacijah in končnih upravičencih zaradi preverjanja z izkazi povezanih transakcij, navedenih v finančnih poročilih ali izkazih stroškov;
- (d) oceni uspešnosti nadzornih in kontrolnih sistemov na sedežu EuropeAid in v delegacijah EU, ki je zajemala naslednje elemente:

⁽¹²⁾ Glej člen 122 Uredbe (ES) št. 215/2008, v skladu s katerim računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev in seznam postavk, plačljivih ERS.

⁽¹³⁾ Glej člen 123 Uredbe (ES) št. 215/2008, v skladu s katerim poročila o finančnem izvajanju zajemajo tabele odobrenih proračunskih sredstev, prevzetih proračunskih obveznosti in plačil.

⁽¹⁴⁾ Globalne prevzete finančne obveznosti in ustrezne pravne obveznosti (sporazumi o financiranju) po sprejetju sklepa Komisije o financiranju.

⁽¹⁵⁾ EuropeAid: 126 projektov in 40 plačil proračunske podpore; GD ECHO: eno plačilo za projekt humanitarne pomoči.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

- (i) predhodne preglede, ki so jih izvajali odredbodajalci, zunanji nadzorniki (za javna naročila gradenj) ali zunanji revizorji (za predračune za programe⁽¹⁶⁾, nepovratna sredstva in javna naročila storitev na podlagi stroškov na enoto). Sodišče je analiziralo, zakaj je prišlo do odkritih napak;
- (ii) spremljanje in nadzor, ki je vključevalo preučevanje študije EuropeAid o stopnji preostale napake za leto 2012, ki se je deloma opirala na delo službe Komisije za notranjo revizijo⁽¹⁷⁾;
- (iii) notranjo revizijo;
- (e) oceni letnega poročila o dejavnostih generalnega direktorja urada EuropeAid.

18. Kot je omenjeno v odstavku 4, EuropeAid izvaja večino instrumentov zunanje pomoči, ki se financirajo iz splošnega proračuna in ERS. Opažanja Sodišča o uspešnosti nadzornih in kontrolnih sistemov ter zanesljivosti letnega poročila o dejavnostih in izjave generalnega direktorja za leto 2012 se nanašajo na celotno področje odgovornosti EuropeAid.

Zanesljivost računovodskih izkazov

19. Izkaz poslovnega izida kot prihodek vključuje obresti za predfinanciranje, in sicer pri plačilih predfinanciranja upravičencem, ki znašajo več kot 250 000 EUR. Za izterjavo obresti za večja plačila predfinanciranja od upravičencev (tistih, ki so prejeli več kot 750 000 EUR) mora Komisija vsako leto izdajati naloge za izterjavo⁽¹⁸⁾. Toda te obresti se redko izterjajo. Poleg tega se obresti od plačil predfinanciranja včasih pobotajo z zahtevki za povračilo nastalih stroškov in v računovodskih izkazih niso pripoznane kot prihodki.

19. Komisija priznava, da se izterjave obresti za predhodno financiranje, ki presega 750 000 EUR, ne izvršijo vedno letno, kljub opominu odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa v letnem obvestilu pred zaključkom. Vendar želi GD DEVCO poudariti, da se obresti, pridobljene s predhodnim financiranjem, vedno upoštevajo pri ugotavljanju finančnega stanja pred zaključkom pogodb. GD DEVCO bo leta 2013 v zvezi s to zadevo izvedel posebne ukrepe, in sicer:

- obvestilo, ki opominja odredbodajalca na pravila finančne uredbe o tej zadevi,
- podroben pregled vseh pogodb z odprtim predhodnim financiranjem, ki presega 750 000 EUR, na koncu leta 2012.

⁽¹⁶⁾ Predračun za program, s katerim se določijo program dela in viri, potrebni za njegovo izvedbo, se običajno pripravi vsako leto. Izdela jo ustrezna institucija ali upravičenec, vendar jo morata prej odobriti predstavnik partnerske države in Komisija.

⁽¹⁷⁾ Služba za notranjo revizijo je generalni direktorat Komisije. Vodi jo notranji revizor Komisije, poroča pa odboru za spremljanje poteka revizij. Njena naloga je dati neodvisno zagotovilo o uspešnosti sistemov notranje kontrole in pomagati Komisiji z mnenji, nasveti in priporočili.

⁽¹⁸⁾ Člen 8(3) finančne uredbe, ki se uporablja za 10. ERS.

UGOTOVITVE SODIŠČA

20. Sodišče je tako kot v prejšnjih letih pogosto odkrivalo transakcije, ki so bile napačno knjižene ⁽¹⁹⁾. Tudi pri študiji, ki jo je EuropeAid izvedel leta 2012, je bilo ugotovljeno, da so bile transakcije pogosto napačno knjižene v skupnem informacijskem sistemu RELEX (CRIS). Čeprav Sodišče ni odkrilo pomembnih napak v zvezi z zanesljivostjo računovodskih izkazov, so te napake še vedno zaskrbljujoče, saj vplivajo na točnost podatkov, ki se uporabijo za pripravo letnih računovodskih izkazov, zlasti v zvezi z razmejitevjo proračunskih let na koncu leta ⁽²⁰⁾.

Pravilnost transakcij

21. Rezultati preizkušanja transakcij so povzeti v **Prilogi 1**.

Prihodki

22. Sodišče je pri reviziji transakcij v zvezi s prihodki ugotovilo, da v njih ni pomembnih napak.

ODGOVORI KOMISIJE

Za predhodno financiranje, višje od 250 000 EUR, vendar nižje od 750 000 EUR, lokalni sistem CRIS FED v tem trenutku omogoča le, da se nalogi za izterjave ponovno vnesejo v izvirno postavko odhodkov, kar ne omogoča priznavanja obresti. GD DEVCO je predvidel razvoj sistema CRIS, ki omogoča priznavanje in ki bo predvidoma na voljo šele oktobra 2013.

20. Kot je navedlo Sodišče, je bilo občutno izboljšanje kakovosti podatkov posledica pomembnih prizadevanj Komisije leta 2012. Komisija poudarja, da si namerava še naprej prizadevati za izboljševanje kakovosti podatkov.

Na podlagi obširne študije, izvedene leta 2012, je bil pripravljen akcijski načrt, ki je na zaključni stopnji (sprejem je načrtovan do sredine julija 2013), pri čemer se več elementov že proučuje in/ali izvaja. Komisija si skupaj s tem akcijskim načrtom zdaj prizadeva za nadaljnje izboljšanje kakovosti podatkov na več oseh, in sicer:

- (a) izboljšanje sistema CRIS za zagotovitev, da uporabniki storijo manj napak (na primer ukrep 4.0 v „glavnem načrtu“, katerega cilj je izboljšanje uporabniškega vmesnika CRIS, revizija dokumentacije CRIS in ustvarjanje podatkovnega slovarja);
- (b) stalno spremljanje podatkov CRIS na sedežu prek samodejnih preverjanj, ciljno usmerjenih preskusov kakovosti računovodstva in uvedbe študij o določenih postavkah na podlagi ocene tveganja;
- (c) izboljšanje informacij, zagotovljenih uporabnikom prek zbirke podatkov znanja CRIS in posebnih tečajev;
- (d) uvedba bolj ciljno usmerjenih ključnih kazalnikov uspešnosti za povečanje ozaveščenosti o pomenu kakovostnih in celovitih podatkov.

⁽¹⁹⁾ Npr. vrsta pogodbe, datum začetka in konca veljavnosti pogodbe, način upravljanja.

⁽²⁰⁾ Z razmejitevjo proračunskih let se skuša zagotoviti, da so prihodki in odhodki v celoti in točno evidentirani v pravem računovodskem obdobju.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Prevzete proračunske obveznosti

23. Sodišče je z revizijo prevzetih proračunskih obveznosti ugotovilo, da v njih ni pomembnih napak.

Odhodkovne transakcije

24. Napake so vplivale na 44 (26 %) od 167 transakcij, ki jih je revidiralo Sodišče. Sodišče ocenjuje, da je najverjetnejša stopnja napake znašala 3,0 % ⁽²¹⁾.

Projekti

25. Na 41 (32 %) od 127 transakcij v zvezi z odhodki v vzorcu so vplivale napake, od katerih jih je bilo 28 (68 %) količinsko opredeljivih. Med 28 transakcijami s količinsko opredeljivimi napakami je bilo 20 končnih transakcij, ki jih je Komisija že preverila.

26. Napake so bile pogosteje odkrite v transakcijah v zvezi s predračuni za programe, nepovratnimi sredstvi in sporazumi o prispevku med Komisijo in mednarodnimi organizacijami kot pri drugih vrstah podpore: preizkušenih je bilo 71 takih transakcij in na 31 (44 %) transakcij je vplivala napaka.

27. Glavne vrste količinsko opredeljivih napak, odkritih v transakcijah v zvezi s projekti, so se nanašale na (glej okvir 1):

- (a) upravičenost: odhodki za dejavnosti, ki niso vključene v pogodbo (12 transakcij), upravičenčevo neupoštevanje postopkov javnega naročanja (štiri transakcije) in odhodki, ki so nastali zunaj obdobja izvajanja (dve transakciji) ali preseglji proračun za projekt (to je vplivalo na dve transakciji);
- (b) nastanek: ni računov ali drugih podpornih dokumentov, s katerimi bi upravičili odhodke (dve transakciji), neopravljene storitve ali gradbena dela (dve transakciji), odhodkov niso povzročili upravičenci (ena transakcija);
- (c) točnost: napačen izračun prijavljenih odhodkov (tri transakcije).

⁽²¹⁾ Sodišče svojo oceno napake izračuna iz reprezentativnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je stopnja napake v populaciji med 1,5 % in 4,5 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 1 – Primeri napak v transakcijah za projekte*Neopravljena dela*

Sodišče je preučilo vmesno plačilo v vrednosti 464 640 EUR v okviru pogodbe za vzdrževanje ceste v Senegal. Dela v zvezi z utrditvijo spodnjega dela nasipa, za katera je izvajalec izdal račune, ki jih je nadzornik potrdil, Komisija pa plačala, niso bila opravljena. Komisija je nato uvedla izčrpno tehnično revizijo pogodbe.

Vrednost pogodbe se je povečala nad dovoljeno mejo

Sodišče je preučilo obračun predplačila v višini 305 738 EUR v okviru programa podpore za zdravstveni sektor v Demokratični republiki Kongo. Vrednost dveh pogodb je zrasla za 58 % oz. 68 % za dodatna dela, ki so bila potrebna za dokončanje prvotne pogodbe. Enota za upravljanje projektov na nacionalnem ministrstvu ni vedela, da obstaja meja za taka dodatna dela, in sicer 50 % vrednosti prvotne pogodbe.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 1 – Primeri napak v transakcijah za projekte*Neopravljena dela*

V poročilu tehnične revizije iz aprila 2013 je navedeno, da skupno 39 095 EUR (0,94 % skupne cene pogodbe), zaračunanih za utrditev bankin, ni bilo realiziranih.

Izvajalec del je medtem utrdil cestne bankine in izstavil račun.

Decentralizirani naročnik se bo na stopnji končnega obračuna poslovanja odločil glede možnosti, da izvajalcu del in izvajalcu storitev, ki je nadzoroval dela, izda naloge za izterjavo obresti in pogodbenih kazni.

Vrednost pogodbe se je povečala nad dovoljeno mejo

Dopolnilna revizija za ugotovitev katerih koli drugih neupravičenih zneskov še poteka.

Delegacija EU je nacionalnega odredbodajalca opozorila na veljavna pravila. Nacionalni odredbodajalec je poslal okrožnico, o njeni vsebini pa se je predhodno dogovoril z delegacijo EU.

28. Najpogostejši vrsti količinsko neopredeljivih napak sta se nanašali na nezadostna dokazila (pet transakcij) in pomanjkljivosti v postopkih javnega naročanja (pet transakcij).

Proračunska podpora

29. Na tri (8 %) od 40 transakcij v zvezi s proračunsko podporo so vplivale napake, od katerih sta bili dve (67 %) količinsko opredeljivi.

29. Komisija se ne strinja z analizo Sodišča o eni količinsko opredeljivi napaki.

UGOTOVITVE SODIŠČA

30. Količinsko opredeljive napake, ki jih je Sodišče odkrilo v transakcijah v zvezi s proračunsko podporo, so bile v zvezi z nepravilno uporabo metodologije točkovanja za ugotavljanje, ali so prejemniki izpolnili pogoje za plačila, povezana z uspešnostjo, ali s tem, da ni bila ocenjena skladnost s posebnimi pogoji za plačila (dve transakciji) (glej okvir 2). Sodišče je ugotovilo tudi količinsko neopredeljive napake: Komisija ni zadovoljivo dokazala, da so prejemniki izpolnjevali splošne pogoje za upravičenost do plačil proračunske podpore⁽²²⁾. Komisija ni primerjala napredka držav prejemnic pri izvajanju posameznih politik ali reforme upravljanja javnih financ s cilji, določenimi za revidirano obdobje (dve transakciji).

Okvir 2 – Primer napake v transakciji v zvezi s proračunsko podporo

Poseben plačilni pogoji ni bil postavljen

Sodišče je preučilo plačilo v višini 600 000 EUR, ki se je nanašalo na podporo za program gospodarske reforme v obdobju 2007–2010 v Vanuatiju, vključno s spremenljivo tranšo na podlagi uspešnosti v višini 200 000 EUR. V skladu s sporazumom o financiranju bi morala Komisija izbrati posebne kazalnike uspešnosti, ki so bili v letnem poročilu o napredku določeni za upravljanje javnih financ, vendar tega ni storila. Po mnenju Komisije je bilo dovolj, da se za izplačilo spremenljive tranše zanese na oceno splošnega napredka Vanuatuja pri reformi upravljanja javnih financ (splošni pogoji za upravičenost). To je bilo v nasprotju s sporazumom o financiranju, v katerem je določeno, da bo Komisija sredstva izplačala samo, če bodo izpolnjeni posebni in splošni pogoji.

ODGOVORI KOMISIJE

30. Proračunska podpora je instrument politike, ki temelji na dolgoročnem odnosu zaupanja med Komisijo in partnerskimi državami. Komisija pri odločitvi o sprostitev plačila upošteva doseženi napredek glede na posamezne kazalnike in pogoje.

Komisija z zadovoljstvom ugotavlja občutno zmanjšanje števila količinsko neopredeljivih napak v zadnjih letih.

Komisija meni, da se doseganja vrednosti kazalnikov, o katerih se je dogovorila s partnersko vlado, ne bi smelo ocenjevati prestrogo. Čeprav imajo pogoji za plačila, povezani z uspešnostjo, pomembno vlogo v procesu spodbujanja držav k napredku na področju bistvenih političnih ciljev, Komisija meni, da je potrebno kazalnike ocenjevati ob upoštevanju ciljev, ki jih merijo, in okvira, v katerem poteka razvoj države.

Okvir 2 – Primer napake v transakciji v zvezi s proračunsko podporo

Poseben plačilni pogoji ni bil postavljen

V skladu s sklepom Komisije so splošni in posebni pogoji upravljanja javnih financ v okvirnem sporazumu v bistvu enaki in se nanašajo na napredek splošne reforme upravljanja javnih financ. Komisija je pozitivno ocenila splošen napredek reforme upravljanja javnih financ Vanuatuja do leta 2010. Ustrezni kazalniki o upravljanju javnih financ v letnem poročilu vlade o napredku potrjujejo ta pozitiven trend. Nadalje je delegacija potrdila, da sta se v politično težavnem letu 2011 ta pozitiven trend in trud ohranila v skladu s strategijo reforme upravljanja javnih financ iz leta 2008.

⁽²²⁾ Sodišče je ugotovilo tudi sistemske slabosti. V sporazume o financiranju so včasih vključeni strogi in nerealistični količinsko opredeljeni plačilni pogoji. V enem je bilo na primer kot plačilni pogoji navedeno, da je treba pokriti 100 % kampanje za cepljenje. Taka raven se ne doseže v nobeni državi na svetu.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Uspešnost sistemov

31. V **Prilogi 2** so povzeti rezultati preverjanja nadzornih in kontrolnih sistemov, ki ga je izvedlo Sodišče.

Predhodni pregledi

32. Ker so za to okolje značilna velika tveganja (glej odstavek 6), se EuropeAid v glavnem zanaša na predhodne preglede (pregledi, ki jih pred plačilom opravijo uslužbenci Komisije, zunanji nadzorniki ali zunanji revizorji), da bi preprečil ali odkril in popravil nepravilna plačila. Pogostost napak, ki jih je odkrilo Sodišče, vključno z napakami, ki vplivajo na končne zahteve, za katere so bile opravljene zunanje revizije in preverjanja odhodkov, kot v prejšnjih letih kaže na slabosti v teh predhodnih pregledih. Pri študiji, ki jo je leta 2012 opravil EuropeAid, je bilo ugotovljeno tudi, da bistveno število (ena tretjina) revizijskih poročil, prejetih leta 2011, ni bilo dovolj kakovostnih.

33. Delegaciji EU, ki ju je obiskalo Sodišče, nista ustrezno ukrepali na podlagi revizijskih poročil. V letnem poročilu o dejavnostih je navedeno, da je glavni vzrok napak to, da po revizijskih poročilih ali poročilih o preverjanju odhodkov neupravičeni zneski niso izterjani, ali da ni pojasnjeno, zakaj zneska ni bilo mogoče izterjati ⁽²³⁾.

34. Pri reviziji, ki jo je izvedlo Sodišče, se je pokazalo, da pozno potrjevanje odhodkov in zaključevanje pogodb vplivata na kakovost predhodnih pregledov in bistveno povečata tveganje prekinitve revizijske sledi ali pomanjkanja dokazil ⁽²⁴⁾. Med transakcijami v zvezi z ERS in proračunom EU je Sodišče odkrilo stare pogodbe, za katere so bili odhodki potrjeni pozno. Zato so ustrezne posamezne finančne obveznosti še odprte ali pa so bile zaključene dolgo po koncu obdobja izvajanja pogodbe.

32. Komisija največji pomen pripisuje kakovosti revizij in razvija orodja, ki bodo vodjem revizij v Komisiji pomagala bolje oceniti kakovost revizijskih poročil.

33. V delovnem načrtu, navedenem v odgovoru Komisije na odstavek 38, je predviden razvoj posebnega orodja prek modula za revizije CRIS, ki bo Komisiji omogočilo ustrezno spremljanje revizijskih poročil.

34. Komisija je leta 2012 v okviru zunanje študije uvedla postopek, ki pregleduje vse pogodbe, pri katerih se je obdobje delovanja izteklo pred več kot 18 meseci. Od služb se zahteva pojasnitev vzroka za to, da so pogodbe še vedno odprte, in njihovega načrta za zagotovitev, da se pogodbe čim prej zaključijo. Zaradi tega se je število odprtih pogodb konec leta za Evropski razvojni sklad (ERS) zmanjšalo za 1 038 (s 7 470 konec leta 2011 na 6 432 konec leta 2012). Podobna dejavnost se je začela aprila 2013 z namenom nadaljevanja teh prizadevanj.

⁽²³⁾ Stran 71.

⁽²⁴⁾ V petih od osmih takih primerov je Sodišče odkrilo količinsko opredeljive napake.

Spremljanje in nadzor

Upravljavski informacijski sistem

35. Kot je navedeno v prejšnjih letnih poročilih ⁽²⁵⁾, v upravljavskem informacijskem sistemu EuropeAid obstajajo pomanjkljivosti v zvezi z rezultati in spremljanjem popravljalnih učinkov zunanjih revizij, preverjanj odhodkov in obiskov zaradi spremljanja. To generalnemu direktorju otežuje zagotavljanje odgovornosti vodij enot ali vodij delegacij EU za pravočasno izvajanje popravljalnih ukrepov in popraviljanje ugotovljenih slabosti in napak v sistemu.

Obiski zaradi spremljanja

36. Vseh sedem delegacij, ki jih je obiskalo Sodišče, je imelo dober pregled nad operativnim izvajanjem projektov, ki so ga večinoma zagotavljale z obiski zaradi spremljanja. Toda samo ena od sedmih delegacij EU je te obiske izbrala in načrtovala na podlagi ocene tveganja. EuropeAid razvija orodje, s katerim bodo delegacije EU lažje pregledovale svoj projektni portfelj in prednostno razvrščale obiske, tako da bodo obiskovale zlasti tiste projekte, pri katerih je to glede na oceno tveganja potrebno. Sodišče je v dveh od sedmih delegacij EU odkrilo slabosti tudi v načinu spremljanja izvajanja projektov ali spremljanja rezultatov obiskov.

Študija o stopnji preostale napake za leto 2012

37. Kot je Sodišče že predlagalo ⁽²⁶⁾, je EuropeAid izvedel svojo prvo študijo o stopnji preostale napake, da bi ocenil stopnjo napake, ki je ostala kljub vsem upravnim pregledom za preprečevanje, odkrivanje in popraviljanje napak. Študija je vključevala preučevanje reprezentativnega vzorca transakcij iz zaključenih pogodb, da bi se ugotovilo, ali so bili odhodki namensko porabljeni, ali so bili skladni z ustreznimi pravili ter ali so bili pravilno izračunani. Odkrite napake so bile uporabljene za oceno najverjetnejše stopnje napake v populaciji zaključenih pogodb.

35. Revizijski modul informacijskega sistema za upravljanje zunanje pomoči (CRIS) je bil oblikovan za načrtovanje zunanjih revizij in beleženje njihovih rezultatov in ne za sledenje nadaljnjega spremljanja revizij, ki ga izvaja Komisija. Vendar pa Komisija razvoj te funkcije načrtuje v srednjeročnem smislu, če bodo na voljo sredstva.

Komisija je razvila orodje za delovne načrte za načrtovanje misij. Nadalje Komisija vzpostavlja reformo spremljanja in poročanja, ki se bo izvedla v začetku leta 2014.

36. V enem primeru se je delegacija EU odzvala na glavno ugotovitev poročila o spremljanju. Glavni vzrok težav pri izvajanju cestnih del, opredeljenih v poročilu o misiji, so bile težavne varnostne razmere.

V drugem primeru je delegacija sprejela ukrepe za podrobnejše spremljanje izvajanja druge stopnje projekta.

⁽²⁵⁾ Odstavek 42 letnega poročila Sodišča za leto 2010 in odstavek 43 letnega poročila Sodišča za leto 2011.

⁽²⁶⁾ Odstavek 54(a) letnega poročila za leto 2009, odstavek 62(a) letnega poročila za leto 2010 in odstavek 58(a) letnega poročila za leto 2011.

UGOTOVITVE SODIŠČA

38. Rezultati študije o stopnji preostale napake za leto 2012 so predstavljeni v letnem poročilu o dejavnostih ⁽²⁷⁾. V študiji je stopnja preostale napake ocenjena na 3,63 %, to je nad stopnjo pomembnosti, ki jo je določil generalni direktor EuropeAid in znaša 2 %. Glavne vrste napak, ugotovljenih v študiji, so:

- (a) napake v transakcijah z mednarodnimi organizacijami (38,0 % stopnje preostale napake);
- (b) zneski, ki po revizijskih poročilih ali poročilih o obiskih zaradi preverjanja niso bili izterjani (ali zneski, za katere ni pojasnjeno, zakaj jih ni bilo mogoče izterjati, ki pa niso v zvezi z mednarodnimi organizacijami) (26,7 % stopnje preostale napake);
- (c) napake, povezane s sredstvi, ki jih posredno upravljajo upravičenci, ki niso mednarodne organizacije (20,1 % stopnje preostale napake);
- (d) pomanjkanje dokumentacije o postopkih javnega naročanja (15,2 % stopnje preostale napake).

39. Zasnova metodologije za stopnjo preostale napake je bila v glavnem ustrezna, študija pa je dala zanimive in potencialno uporabne rezultate. Toda metodologijo je mogoče dodatno izboljšati v več pogledih, in sicer v zvezi s:

- (a) stopnjo zanašanja na predhodna revizijska poročila ali poročila o preverjanju;
- (b) metodo izračuna stopenj napake v posameznih transakcijah;
- (c) obravnavo transakcij v primerih, v katerih ni bilo mogoče dobiti dokumentacije.

ODGOVORI KOMISIJE

38. Kot je predvideno v postopkih Komisije, je bil vzpostavljen akcijski načrt za nadaljnje izboljšanje notranjega kontrolnega sistema. Med drugim vključuje dejavnosti za dvig ozaveščenosti, usposabljanje in usmerjanje, krepitev odgovornosti delegacij, tesnejše sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in poenostavitev kontrolnega sistema.

39. Rezultati študije o stopnji preostale napake za leto 2012 so bili preneseni neposredno v postopek dajanja zagotovil v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2012, zato so bili zelo koristni za Komisijo. Študija o stopnji preostale napake za leto 2012 je bila prva izvedena študija in pridobljene izkušnje bodo omogočile izpopolnitev metodologije.

- (a) Komisija bo to zadevo obravnavala z izvajalcem.
- (b) Komisija bo to zadevo obravnavala z izvajalcem.
- (c) Koraki, ki so potrebni za izvedbo ocen, so podrobno določeni v revidiranem priročniku z navodili za študijo o stopnji preostale napake, ki bo uporabljen pri izvedbi študije o stopnji preostale napake za leto 2013.

⁽²⁷⁾ Strani 54–56.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Notranja revizija

40. Sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2011⁽²⁸⁾ navedlo, da je imela reorganizacija Komisije, ki je potekala leta 2011, velik vpliv na dejavnosti oddelka za notranjo revizijo⁽²⁹⁾. Komisija se je v svojem odgovoru na letno poročilo Sodišča za leto 2011 zavezala, da bo ocenila zmogljivosti oddelka za notranjo revizijo in po potrebi razmislila o njeni okrepitvi⁽³⁰⁾. Tega ni storila. V letu 2012 ni bilo nobenega izboljšanja: velik negativen vpliv na izvajanje letnega načrta dela oddelka za notranjo revizijo ni bil odpravljen⁽³¹⁾.

Pregled letnega poročila o dejavnostih

41. Generalni direktor je v svoji izjavi o zanesljivosti izrekel pridržek v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo transakcij, saj znesek, za katerega obstaja tveganje (259,5 milijonov EUR), pomeni več kot 2 % plačil, odobrenih v obdobju poročanja.

42. Toda generalni direktor je navedel tudi, da obstoječi kontrolni postopki dajejo potrebno zagotovilo v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo z izkazi povezanih transakcij⁽³²⁾. V letnem poročilu o dejavnostih je tudi navedeno, da je stopnja preostale napake v višini 3,63 % ocena največjega mogočega zneska, pri katerem obstaja tveganje⁽³³⁾, in da zaradi nje ni vprašljiv celoten kontrolni sistem, poleg tega pa je navedeno, da je večina napak povezanih z majhnim številom slabosti, ki se v glavnem nanašajo na izvajanje kontrol in jih bo GD DEVCO obravnaval leta 2013⁽³⁴⁾.

40. *Od leta 2013 se delovanje notranjega oddelka za revizijo zaradi več ukrepov, sprejetih v zvezi s tem, izboljšuje.*

⁽²⁸⁾ Odstavek 50 letnega poročila Sodišča za leto 2011.

⁽²⁹⁾ Oddelek za notranjo revizijo je oddelek generalnega direktorata Komisije. Vodi ga vodja oddelka, ki poroča neposredno generalnemu direktorju. Njegova naloga je dati neodvisno zagotovilo o uspešnosti sistema notranje kontrole, da se izboljšajo dejavnosti generalnega direktorata.

⁽³⁰⁾ Odgovor Komisije na odstavek 59(e) Letnega poročila Sodišča za leto 2011.

⁽³¹⁾ V letnem načrtu dela je napovedan zaključek ene tekoče revizije, tri nove revizije in tri revizije za spremljanje popravljanih učinkov. Do konca leta 2012 pa je bila zaključena samo ena revizija.

⁽³²⁾ Stran 73.

⁽³³⁾ Stran 71.

⁽³⁴⁾ Stran 72.

UGOTOVITVE SODIŠČA

43. Po mnenju Sodišča je ta predstavitev rezultatov študije o stopnji preostale napake zavajajoča, saj:

- (a) stopnja preostale napake ni „največji mogoči znesek“, temveč najboljša ocena (ali ocena najverjetnejše napake). Resnična stopnja napake bi bila lahko višja;
- (b) stopnja preostale napake ni ocena zneska, pri katerem obstaja tveganje, temveč ocena stopnje napake, ki se ne odkrije in ne popravi na koncu upravljaljskega ciklusa ter je zato dokončna ⁽³⁵⁾;
- (c) nadzorni in kontrolni sistemi niso uspešni, če ne odkrijejo in popravijo pomembne napake;
- (d) so v letnem poročilu o dejavnostih opisane glavne vrste napak v odhodkih EuropeAid ⁽³⁶⁾, vendar v njem z izjemo slabosti v procesu izterjave ni analizirano, zakaj je do napak prišlo in kateri elementi nadzornega in kontrolnega sistema EuropeAid so bili neuspešni.

44. Leta 2012 je služba za notranjo revizijo izvedla omejeno revizijo procesa EuropeAid v zvezi z letnim poročilom o dejavnostih. Ugotovila je, da v letnem poročilu o dejavnostih ni dovolj informacij o tem, kako generalni direktorat pridobi razumno zagotovilo o zakonitosti in pravilnosti odhodkov za večletno obdobje. Te ugotovitve so enake kot ugotovitve Sodišča.

ODGOVORI KOMISIJE

43.

- (a) Komisija se strinja, da je znesek, za katerega obstaja tveganje, naveden v letnem poročilu o dejavnostih GD DEVCO za leto 2012, najverjetnejša ocena v skladu z veljavnimi navodili za letna poročila o dejavnostih za leto 2012. Dejanska stopnja napake bi bila lahko višja ali nižja.
- (b) Pojem „zneska, za katerega obstaja tveganje,“ je v letnem poročilu o dejavnostih uporabljen popolnoma v skladu z veljavnimi navodili Komisije za pripravo letnega poročila o dejavnostih. V teh navodilih je „znesek, za katerega obstaja tveganje,“ opredeljen kot finančni učinek napak v smislu dejanske proračunske finančne izpostavljenosti v koledarskem letu.

Komisija se strinja, da rezultati študije o stopnji preostale napake niso ocena zneska, za katerega obstaja tveganje.

- (c) Večina napak je povezanih z majhnim številom slabosti, ki večinoma zadevajo izvajanje kontrol. Zasnova kontrolnega sistema se zdi trdna in je ni potrebno spreminjati.
- (d) Komisija bo za naslednje letno poročilo o dejavnostih opravila analizo, zahtevano v veljavnih navodilih. Akcijski načrt, naveden v odstavku 38, se nanaša na vse vrste napak, ki jih prepoznata nadzorni kontrolni sistem in Računsko sodišče. Pred akcijskim načrtom je bila izvedena podrobna analiza izvora teh napak. Dodatno je vseboval tudi opredeljene načine obravnave napak, opisanih v akcijskem načrtu. Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da je zasnova nadzora kot taka dobra in da so napake nastale predvsem zaradi vprašanj glede izvajanja.

⁽³⁵⁾ Preostale napake so tiste, ki niso bile ugotovljene pri nobeni kontroli za preprečevanje, odkrivanje in popravljanje v obstoječem kontrolnem okviru (*A Manual for Measuring the Residual Error Rate for EuropeAid* (priročnik za merjenje stopnje preostale napake za EuropeAid), maj 2013).

⁽³⁶⁾ Strani 56 in 71.

Zaključki in priporočila

Zaključki

45. Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka, da računovodski izkazi ERS za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2012, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj ERS in rezultate njihovih dejavnosti ter denarne tokove za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z določbami finančne uredbe za ERS in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja.

46. Sodišče je glede proračunskega leta, ki se je končalo 31. decembra 2012, na podlagi svojega revizijskega dela prišlo do zaključka:

- (a) da v prihodkih ERS ni bilo pomembnih napak;
- (b) da v obveznostih, ki so jih sprejeli ERS, ni bilo pomembnih napak in
- (c) da je na transakcije v zvezi z odhodki ERS vplivala pomembna napaka (glej odstavke 24 do 30).

47. Sodišče je na podlagi svojega revizijskega dela ugotovilo, da so bili pregledani nadzorni in kontrolni sistemi EuropeAid delno uspešni (glej odstavke 18 in 31 do 44).

47. Komisija se strinja, da je zasnova kontrolnega sistema na splošno dosledna in dobra, napredek pa je potreben v zvezi z izvajanjem kontrolnih mehanizmov.

Priporočila:

48. V **Prilogi 3** so prikazani rezultati pregleda, ki ga je Sodišče izvedlo v zvezi z napredkom pri izvajanju priporočil iz prejšnjih letnih poročil. Sodišče je v letnih poročilih za leti 2009 in 2010 predstavilo 16 priporočil. EuropeAid jih je pet izvedel v celoti, tri večinoma, osem pa deloma.

49. V zvezi s priporočili, ki so bila izvedena samo deloma, EuropeAid ukrepa, vendar je potrebnega več časa, preden bodo priporočila zadovoljivo izvedena:

- (a) EuropeAid se je pridružil delovni skupini, ki jo vodi GD za proračun, da bi pregledal stroškovno učinkovitost svoje splošne kontrolne strukture;

UGOTOVITVE SODIŠČA

- (b) razvija orodja in smernice za delegacije EU, da bodo lahko boljše prednostno razvrščale svoje obiske projektov zaradi spremljanja in ocenjevale kakovost revizijskih poročil;
- (c) razvija nove funkcije v revizijskem modulu skupnega informacijskega sistema RELEX, da bi izboljšal spremljanja popravilnih učinkov revizijskih poročil.

50. V zvezi s kakovostjo podatkov v skupnem informacijskem sistemu RELEX ni bilo dovolj napredka. Kljub prizadevanjem EuropeAid, da bi ozavestil delegacije EU, to ostaja zaskrbljujoče (glej odstavek 20).

51. Sodišče glede na ta pregled ter ugotovitve in zaključke za leto 2012 priporoča, naj EuropeAid:

- **priporočilo 1:** pregleda svojo metodologijo za stopnji preostale napake,
- **priporočilo 2:** zagotovi točen opis rezultatov študij o stopnji preostale napake v letnem poročilu o dejavnostih,
- **priporočilo 3:** zagotovi pravočasno obračunavanje odhodkov,
- **priporočilo 4:** spodbuja izvajalske partnerje in upravičence k boljšemu upravljanju dokumentov,

ODGOVORI KOMISIJE

50. Komisija je opredelila „glavni načrt“ za kakovost podatkov, ki vključuje različne akcijske načrte, vključno z načrti za usposabljanje osebja in komuniciranje z delegacijami. S tem bo zagotovljena boljša usposobljenost in večja ozaveščenost osebja Komisije glede najboljših praks in smernic pri zapisovanju podatkov v sistem CRIS. Z namenom zmanjšanja števila napak pri zapisovanju se je začel tudi obširen projekt za izboljšanje uporabniškega vmesnika CRIS.

Komisija se strinja z izpopolnitvijo metodologije študije o stopnji preostale napake na podlagi spoznanj te prve izvedbe. Komisija je že sprejela ukrepe v zvezi s tem. Na začetku izvedbe za leto 2013 se je od izvajalca zahtevalo, da pripravi revidirano metodologijo in priložnik, v kateri bodo upoštevana spoznanja iz prve izvedbe študije stopnje preostale napake za leto 2012. Ta izpopolnjena metodologija se bo uporabila pri izvedbi študije stopnje preostale napake za leto 2013.

Letno poročilo o dejavnostih za leto 2012 je vsebovalo opis izvedbe študije stopnje preostale napake, ki je bil karseda podroben in v skladu z navodili za pripravo. Komisija se strinja, da je treba v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2013 jasno razlikovati med rezultati študije o stopnji preostale napake in njihovo uporabo za namen dajanja zagotovil.

Komisija sprejema to priporočilo in je pred kratkim ukrepala, da se zagotovi obračunavanje odhodkov brez zamud.

Komisija se strinja s priporočilom.

UGOTOVITVE SODIŠČA

- **priporočilo 5:** sprejme uspešne ukrepe za povečanje kakovosti preverjanja odhodkov, ki ga izvedejo zunanji revizorji,
- **priporočilo 6:** zagotovi pravilno uporabo posebnih pogojev za plačila proračunske podpore,
- **priporočilo 7:** zagotovi, da se nalogi za izterjavo za obresti na predplačila, višja od 750 000 EUR, izdajajo letno.

ODGOVORI KOMISIJE

Komisija sprejema to priporočilo in v okviru akcijskega načrta, navedenega v odstavku 38, načrtuje, da bo v letu 2013 proučila možnosti za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti revizij ter preverjanj. Navedeno se bo izvedlo predvsem glede revizij in preverjanj, ki jih izvajajo lokalna revizijska podjetja, ki jih najamejo upravičenci.

Komisija bo še naprej zagotavljala pravilno uporabo posebnih pogojev za plačila proračunske podpore. Delovna skupina za proračunsko podporo je bila ustanovljena za obravnavanje posebnih ugotovitev revizije Sodišča.

Komisija sprejema to priporočilo in bo odredbodajalce na podlagi nadaljnjega prenosa opozorila na pravila glede letne izterjave obresti za predhodno financiranje, višje od 750 000 EUR. Poleg tega se bo za dvig ozaveščenosti izvedel popoln pregled morebitnih prejetih obresti na ta plačila predhodnega financiranja, da se zagotovi skladnost s finančno uredbo.

PRILOGA 1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

	2012			2011	2010	2009
	Projekti	Proračunska podpora	Skupaj			
Prevzete proračunske obveznosti skupaj	23	7	30	30	30	50
Transakcije skupaj ⁽¹⁾	127	40	167	163	165	170

VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA

REZULTATI PREIZKUŠANJA ⁽²⁾ ⁽³⁾

Delež preizkušenih transakcij, za katere je bilo ugotovljeno, da

so brez napak	68 %	(86)	93 %	(37)	74 %	(123)	67 %	73 %	78 %
je nanje vplivala vsaj ena napaka	32 %	(41)	8 %	(3)	26 %	(44)	33 %	27 %	22 %

Analiza transakcij, na katere je vplivala napaka

Analiza po vrsti napake

Količinsko neopredeljive napake	32 %	(13)	33 %	(1)	32 %	(14)	46 %	49 %	65 %
Količinsko opredeljive napake	68 %	(28)	67 %	(2)	68 %	(30)	54 %	51 %	35 %
upravičenost	71 %	(20)	100 %	(2)	73 %	(22)	52 %	70 %	23 %
nastanek	18 %	(5)	0 %	(0)	17 %	(5)	38 %	17 %	23 %
točnost	11 %	(3)	0 %	(0)	10 %	(3)	10 %	13 %	54 %

OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK

Najverjetnejša stopnja napake

3,0 %

Zgornja meja napake

4,5 %

Spodnja meja napake

1,5 %

⁽¹⁾ 167 transakcij po metodi vzorčenja po denarni enoti, ki jo uporablja Sodišče, pomeni 167 vzorčnih enot. Velika plačila, zlasti velika plačila proračunske podpore, se lahko izberejo večkrat in se v tabeli prikažejo kot več transakcij (do tega pride, če so plačila večja od intervala vzorčenja).

⁽²⁾ Vzorec je bil razdeljen v segmente zaradi boljšega uvida v področja z različnimi profili tveganja v tej skupini politik.

⁽³⁾ Številke v oklepajih pomenijo dejansko število transakcij.

PRILOGA 2

REZULTATI PREUČEVANJA SISTEMOV ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE IN RAZVOJNO POMOČ V OKVIRU PRORAČUNA EU

Ocena preučenih sistemov

Zadevni sistemi	Predhodne kontrole	Spremljanje in nadzor	Notranje revizije	Skupna ocena
EuropeAid	delno uspešno	delno uspešno	delno uspešno	delno uspešno

PRILOGA 3

SPREMLJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

Leto	Priporočilo Sodišča	Dosežen napredek po analizi Sodišča					Odgovor Komisije	
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni več relevantno		nezadostni dokazi
			večinoma	deloma				
2010	EuropeAid naj razvije ključni kazalnik ocenjenega finančnega učinka napak, preostalih po izvedbi vseh predhodnih in naknadnih kontrol (glej odstavek 62(a) letnega poročila za leto 2010).	X						
	EuropeAid naj oceni stroškovno učinkovitost različnih kontrol, zlasti sistemov naknadnih kontrol transakcij (glej odstavek 62(b) letnega poročila za leto 2010).			X			EuropeAid se je pridružil delovni skupini, ki jo vodi GD za proračun, da se pregleda stroškovna učinkovitost splošnega ustroja kontrole.	
	EuropeAid naj okrepi uspešnost spremljanja projektov, vključno z obiski na kraju samem, na podlagi večletnih načrtov spremljanja in vrednotenja (glej odstavek 62(c) letnega poročila za leto 2010).			X			EuropeAid razvija orodja in smernice za delegacije EU, da se bolje prednostno razvrstijo nadzorni obiski projektov in oceni kakovost revizijskih poročil.	
	EuropeAid naj pregleda zanesljivost potrdil zunanjih nadzornikov, zunanjih revizij in zunanjih preverjanj odhodkov (glej odstavek 63(a) letnega poročila za leto 2010).			X			V okviru akcijskega načrta, navedenega v odstavku 38, je predvideno nadaljnje izboljšanje kakovosti zunanjih revizij.	
	EuropeAid naj uvede poslovne informacijske sisteme, ki bodo generalnemu direktorju in vodjem delegacij omogočali boljše spremljanje rezultatov obiskov na kraju samem, zunanjih revizij in preverjanj odhodkov (glej odstavek 63(b) letnega poročila za leto 2010).			X			EuropeAid razvija nove funkcije znotraj revizijskega modula informacijskega sistema CRIS, da se izboljša spremljanje revizij in poročil o preverjanju odhodkov.	
	EuropeAid naj poveže informacijska sistema CRIS Audit in CRIS Recovery (glej odstavek 63(c) letnega poročila za leto 2010).	X						

Leto	Priporočilo Sodišča	Dosežen napredek po analizi Sodišča					Odgovor Komisije	
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni več relevantno		nezadostni dokazi
			večinoma	deloma				
2010	EuropeAid naj si še naprej prizadeva zagotoviti, da se bodo podatki točno, izčrpno in pravočasno evidentirali v informacijskem sistemu CRIS (glej odstavek 63(d) letnega poročila za leto 2010).			X			Prizadevanja za obravnavanje teh pomanjkljivosti potekajo, vendar v sistemu CRIS ne manjkajo nobene finančne in/ali druge kritične informacije. Pripravljen je bil in izvaja se na novo opredeljen glavni načrt za kakovost podatkov, vključno z dejavnostmi, ki zajemajo čiščenje podatkov, izboljšave informacijskega sistema, spremljanje in kontrolo, dokumentacijo in usposabljanje uporabnikov.	
	EuropeAid naj zagotovi, da bodo delegacije dosledno uporabljale nov format in shemo za letno poročanje delegacij o reformah upravljanja javnih financ v državah prejemnicah, da se zagotovi strukturiran in formaliziran prikaz napredka pri upravljanju javnih financ (odstavek 64(a) letnega poročila za leto 2010).		X				Komisija meni, da je bilo to priporočilo v celoti izvedeno. Spletna aplikacija za EAMR (Poročilo o upravljanju zunanje pomoči) je bila uvedena leta 2011 in vključuje posebno rubriko o proračunski podpori in predvsem o vprašanih, povezanih z upravljanjem javnih financ. To orodje je na voljo vsem delegacijam EU in je obvezno vsakič, ko so v državi vzpostavljeni programi proračunske podpore.	
	EuropeAid naj s političnim dialogom spodbuja uvedbo jasnih okvirov ocenjevanja v programe reform upravljanja javnih financ v državah prejemnicah (odstavek 64(b) letnega poročila za leto 2010).	X						
2009	EuropeAid naj v okviru načrtovanega pregleda svoje skupne kontrolne strategije razvije ključni kazalnik ocenjenega finančnega učinka stopnje napak, ki je preostala po izvedbi vseh predhodnih in naknadnih kontrol, na primer na podlagi pregleda reprezentativnega vzorca zaključenih projektov (glej odstavek 54(a) letnega poročila za leto 2009).	X						
	EuropeAid naj v okviru tega pregleda oceni stroškovno učinkovitost različnih kontrol, zlasti sistema naknadnih kontrol transakcij (odstavek 54(b) letnega poročila za leto 2009).			X			EuropeAid se je pridružil delovni skupini, ki jo vodi GD za proračun, da se pregleda stroškovna učinkovitost splošnega ustroja kontrole.	

Leto	Priporočilo Sodišča	Dosežen napredek po analizi Sodišča					Odgovor Komisije	
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni več relevantno		nezadostni dokazi
			večinoma	deloma				
2009	EuropeAid naj konča in razširi sklop orodij za finančno poslovanje, namenjen ugotavljanju tveganja napak pri delovanju na ravni izvajalskih organizacij, izvajalcev in upravičencev, da bi zagotovil ustrezno poznavanje pravil za finančno poslovanje in upravičenost (odstavek 54(c) letnega poročila za leto 2009).	X						
	EuropeAid naj nadaljuje svoja prizadevanja za zagotovitev, da delegacije evidentirajo podatke v revizijo CRIS celovito in pravočasno (odstavek 54(d) letnega poročila za leto 2009).			X			Prizadevanja za obravnavanje teh pomanjkljivosti potekajo, vendar v sistemu CRIS ne manjkajo nobene finančne in/ali druge kritične informacije. Pripravljen je bil in izvaja se na novo opredeljen glavni načrt za kakovost podatkov, vključno z dejavnostmi, ki zajemajo čiščenje podatkov, izboljšave informacijskega sistema, spremljanje in nadzor, dokumentacijo in usposabljanje uporabnikov.	
	Zasnova revizije CRIS naj se spremeni tako, da bi zagotavljala informacije o zneskih končnih neupravičenih odhodkov in finančnih popravkov, izvedenih po koncu procesa revizijskega razčiščevanja z revidirancem (odstavek 54(e) letnega poročila za leto 2009).			X			V delovnem načrtu, navedenem v odgovoru Komisije na odstavek 38, je predviden razvoj posebnega orodja prek modula za revizije CRIS, ki bo Komisiji omogočilo ustrezno spremljanje revizijskih poročil.	
	EuropeAid naj zagotovi, da bodo v posebnih pogojih za spremenljive tranše, ki temeljijo na uspešnosti, jasno določeni kazalniki, cilji, metode izračuna in viri za preverjanje (odstavek 55(a) letnega poročila za leto 2009).	X						
EuropeAid naj zagotovi, da bodo poročila delegacij vsebovala strukturiran in formaliziran prikaz napredka pri upravljanju javnih financ, tako da bodo v njih jasno navedeni merila za oceno napredka (tj. rezultatov, ki jih je morala država prejemnica doseči v zadevnem obdobju), dosežen napredek in razlogi, zakaj program reforme morda ni bil izveden po načrtu (odstavek 55(b) letnega poročila za leto 2009).		X				Komisija meni, da je bilo to priporočilo v celoti izvedeno. Okvir uspešnosti proračunske podpore se je izboljšal, predvsem z revizijo smernic za proračunsko podporo, izdanih leta 2012.		